

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

1 (24)

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Dossiernummer
2402439

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Njuöniesvärrie naturreservat i Sorsele kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med Njuöniesvärries naturreservat beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 2.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Fakta om naturreservatet

Namn	Njuöniesvárrie
Dossiernummer	2402439
NVR-id	2061561
Natura 2000, områdeskoder	SE0810435, SE0810428
Kommun	Sorsele
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	5 km NV om Sorsele
Mittkoordinat	7273207, 611858 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Sveaskog AB
Fastigheter	Sorseleskogen 1:1, Olsberget 1:8
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	326,9 hektar
Areal skogsmark	310,1 hektar
- varav nedan fjällnära gränsen	310,1 hektar
Areal produktiv skog	277,4 hektar
Areal öppen våtmark	3,1 hektar
Areal övrig öppen mark	9 hektar
Areal vatten	4,7 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av områdets till stora delar naturskogsartade tallskogar samt dess sjöar och vattendrag, våtmarker och andra öppna marker. Områdets helhetsvärden med dess förhållandevis opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

De arter och naturtyper som angivits för Natura 2000-områdena Junnesvare samt Vindelälven ska skyddas och återställas så att gynnsam bevarandestatus kan bibehållas eller uppnås.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som exempelvis brand eller är mer påverkat av skogsbruk, dikning eller främmande arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- utöka livsmiljöer och öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter i skog
- återställa struktur och hydrologi i sjöar, vattendrag, våtmarker och skog
- bibehålla öppna miljöer och öka mängden lämpligt substrat i vägkanter och annan öppen mark
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Skälen för beslutet

Njuöniesvärrie naturreservat är område med höga bevarandevärden kopplat till både dess naturvärden och dess värden för friluftslivet.

De höga naturvärdena är främst knutna till områdets talldominerade naturskogar som innehåller rikligt med naturskogsstrukturer som gamla, brandpåverkade grova träd och död ved i olika nedbrytningsstadier. Det finns flerhundraåriga tallar spritt i området och flera av de äldre tallarna har brandljud från flera bränder. Vissa äldre torrakor och brandpräglade stubbar i Natura 2000-området Junnesvare har övervallningar från minst fyra bränder. På grund av bränderna i området finns flera generationer av tall och i vissa områden större inslag av gran. Trädskiktet är ställvis flerskiktat, luckigt och vissa delar har mycket lång kontinuitet. Spritt i reservatet förekommer ett stort antal naturskogslevande indikatorarter och rödlistade arter. Två exempel är tajgaskinn och urskogsporing. En återkommande brandpåverkan gör att det i partier är en riklig förekomst av bränd ved och att det spritt i området finns inslag av lövträd som björk, sälg och asp. Det finns även kulturspår i form av barktäkter. Spritt i reservatet har det förekommit plockhuggning med spår från både yxa och såg.

Vattendraget i den västligaste delen av reservatet ingår också i Natura 2000 genom att det är ett biflöde till Natura 2000-området Vindelälven som bland annat är utpekad för förekomsten av naturtypen mindre vattendrag. Den del av vattendraget som går igenom reservatet förefaller vara förhållandevis opåverkad och det finns rikligt med block, stenar och andra strukturer i vattendraget.

Hydrologin är förhållandevis ostörd men i de centrala delarna finns påverkan av diken och genom delar av reservatet går en skogsbilväg.

I området finns också öppen mark i vägkanter med potentiell betydelse för pollinerande insekter och andra skyddsvärda arter.

Reservatet erbjuder höga upplevelsevärden och möjlighet att uppleva och nyttja orörd brandpräglad natur genom bärplockning, fågelskådning och annat.

I området finns viktiga livsmiljöer för många skyddsvärda arter som är beroende av naturskogar och andra värdefulla naturmiljöer. Såna områden blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

fragment av det ursprungliga naturlandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden.

Området är präglad av naturliga störningar som exempelvis brand, är till delar påverkat av skogsbruk och dikning och kan ha hydrologisk och fysisk påverkan på våtmarker och vattenmiljöer. I området finns också exploaterade miljöer som kan vara lämpliga för arter med krav på tidvis ohävdade ytor. Därför kan ett bevarande och en utveckling av området gynnas av naturvårdande skötsel. Att området även ska kunna vara en tillgång för friluftslivet förutsätter också att skötselåtgärder kan genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder och förutsättningarna för att bevara och, genom skötselåtgärder, utveckla naturreservatets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
3. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång eller bro,
4. anlägga ledning eller rör,
5. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämna, rensa, utfylla, muddra, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden,

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

6. tippa, dumpa eller anordna upplag,
7. framföra motordrivnet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
8. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
9. inplantera för området främmande arter,
10. anlägga eller bedriva akvakultur av djur, växter eller andra organismer,
11. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringssämnen, jordförbättringsmedel eller kalk.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

12. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftslivsverksamhet,
13. utföra restaureringsåtgärder i vattenmiljön, såsom iläggning av sten och borttagande av vandringshinder.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats, stuga, koja, vindskydd, eldstad, led, spång eller bro,
4. skötselåtgärder för bevarande och synliggörande av för friluftslivet intressanta besöksmål, inklusive forn- och

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

- kulturlämningar, genom plantryckning samt röjning och fällning av buskar och träd,
5. naturvårdsbränning och därtill hörande selektiva huggningar och anläggande av brandgator,
 6. skötselåtgärder i skog genom att röja eller fälla buskar och träd; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller andra växtdelar; dämna och lägga igen diken; stängsla samt genomföra markstörning,
 7. skötselåtgärder för att bibehålla eller skapa öppna miljöer och för att gynna skyddsvärda arter i vägkanter och annan öppen mark genom stängsling, sådd, plantryckning; genom klippning eller röjning av buskar, träd och annan vegetation; genom att skada träd eller tillföra av död ved; genom dämning och igenläggning av diken samt genom slåtter, bete eller annan markstörning,
 8. skötselåtgärder i våtmarker genom röjning av buskar och träd; dämning och igenläggning av diken; slåtter, bete eller annan markstörning,
 9. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom att ta bort vandringshinder, återföra upprepade block och sten, öppna avstängda sidofåror, etablera lekområden för fisk, återställa igenslammade bottenar eller tillföra död ved,
 10. borttagande av för området främmande arter, exempelvis contortatall,
 11. skötselåtgärder för att begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Fällda träd ska i första hand lämnas i naturreservatet, men fällda färskt angripna träd kan i undantagsfall transporteras ut om områdets prioriterade bevarandevärden påtagligt hotas,
 12. undersökning och dokumentation av djur, växter och andra organismer samt mark- och vattenförhållanden.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda kvistar för att använda till lägereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. insamla eller gräva upp växter, inklusive mossor och alger, samt lavar och svampar. Undantag gäller för att plocka bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,
6. insamla ryggradslösa djur.

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

7. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut, samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) normalt underhåll av väg eller vägområde. Träd som fallit eller hotar att falla över väg eller vägområde får fällas men ska lämnas i naturreservatet,

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

- d) uppförande av sittplats och bänk, grillplats, vindskydd, skoterbro, brygga eller liknande anläggning som ersättning för befintlig anläggning. Den nya anläggningen ska ha motsvarande funktion, användningssätt, storlek och läge som den borttagna anläggningen. Åtgärden ska ske i samråd med Länsstyrelsen,
- e) slyröjning, kvistning och kapning av liggande träd för underhåll av befintliga stigar och skoterleder,
- f) uppförande av jaktorn,
- g) kvistning eller röjning av sly för tillskapande och upprätthållande av sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- h) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- i) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön krävs Länsstyrelsens tillstånd från föreskrifterna.

Ärendets beredning

Njuöniesvärrie naturvärdesinventerades av Länsstyrelsen i den omfattande fjällskogsinventeringen år 2020 och konstaterades då hysa mycket höga naturvärden. 2023 tecknades en överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Sveaskog om långsiktigt skydd av skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog. Överenskommelsen omfattade i Västerbottens län 39 områden omfattande ca 12 400 hektar produktiv skogsmark, däribland Njuöniesvärrie.

Denna överenskommelse var ett led i genomförandet av ett regeringsuppdrag till Naturvårdsverket om att skydda värdefulla statliga skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog. Uppdraget hade sin grund i proposition 2021/22:58, Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvärden i skogen med frivillighet som grund, vilken baseras på Skogsutredningen 2020. Skogsutredningen sammanställde bland annat den inventering av värdefulla fjällnaturskogar på statens innehav som genomfördes av länsstyrelserna fram till 2020. Efter inventeringen redovisades de värdefulla fjällnaturskogarna till Skogsutredningen som föreslog att

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

staten bör vara en föregångare och att de statliga skogarna därmed skulle få ett formellt skydd.

Överenskommelsen avsåg huvudsakligen naturskogarna enligt Skogsutredningens betänkande. I samråd mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och berörda länsstyrelser har områdena setts över, detaljavgränsats och i vissa fall fått justerade och mer ändamålsenliga gränser i förhållande till befintligt skydd och angränsande skyddsvärda skogar.

Naturreservatet ligger inom Rans samebys renbetesmarker. Samebyn har beretts möjlighet att yttra sig.

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

SveMin avstyrker reservatsförslaget. De bedömer att bildandet av naturreservatet Njuöniesvárrie bidrar till fragmentering av det mineralintressanta området Guldlinjen och att naturreservat inte bör bildas i området då det försvårar utvinning av värdefulla ämnen eller mineral.

Länsstyrelsens kommentar: Naturreservatet ligger inte inom ett område av riksintresse för värdefulla ämnen och mineraler (3 kap. 7 § miljöbalken). Naturreservatet berör inga gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncessioner enligt minerallagen. Därmed finns inga formella anspråk på området för mineralutvinning. Länsstyrelsen arbetar strategiskt för att naturreservat ska bildas på de platser där de gör som allra störst nytta. Staten har i proposition 2021/22:58 och senare regeringsuppdrag till Naturvårdsverket beslutat att området ska skyddas som naturreservat, se vidare under rubriken Ärendets beredning.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har lämnat ett generellt yttrande på ett flertal reservatsremisser. SGU anser att undersökning och kartläggning av malmpotentiella områden samt inventering av mineralfyndigheter ska undantas från föreskrifterna då sådan verksamhet utförs av en statlig myndighet. SGU framför att vissa typer av undersökningsarbeten ger obefintliga eller försumbar skada på mark

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

och omgivning. SGU avstyrker reservatsbildningar i områden där det finns utpekade riksintressen enligt 3 kap. 7 § Miljöbalken. Vidare avråder SGU starkt från reservatsbildningar när de ligger i väl undersökta områden med tidigare känd malmpotential såsom Guldlinjen. SGU anser att införande av sådana naturreservat kommer att försvåra framtida eventuell utvinning i berörda områden. SGU avråder även från reservatsbildningar i områden där det finns gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncessioner enligt minerallagen.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har efter remisstiden varit i kontakt med SGU. Länsstyrelsen och SGU delar uppfattningen att det finns undersökningar som kan genomföras utan att bryta mot naturreservatsföreskrifterna eller påverka syftet med naturreservatet och kan därigenom genomföras utan dispensförfarande, medan mer fördjupade undersökningar kan innebära en påverkan på mark, vegetation och arter. Länsstyrelsen anser att det inte är lämpligt med generella undantag från föreskrifterna när vilka åtgärder samt omfattningen av eventuella åtgärder inte är kända i förväg men kan, med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken, medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och är förenligt med föreskriftens syfte. I enlighet med 3 kap. 2 och 3 §§ miljöbalken ska mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

Naturreservatet ligger inte inom ett område av riksintresse för värdefulla ämnen och mineraler (3 kap. 7 § miljöbalken).

Naturreservatet berör inga gällande undersökningstillstånd eller bearbetningskoncessioner enligt minerallagen. Därmed finns inga formella anspråk på området för mineralutvinning. Länsstyrelsen arbetar strategiskt för att naturreservat ska bildas på de platser där de gör som allra störst nytta. Staten har i proposition 2021/22:58 och senare regeringsuppdrag till Naturvårdsverket beslutat att området ska skyddas som naturreservat, se vidare under rubriken Ärendets beredning.

Sorsele kommun är inte negativ till skydd av värdefulla skogsområden men påtalar skogens övriga värden för kommunen, som bl.a. skapande av arbetstillfällen och möjlighet till rekreation. Kommunen vill att de reservat som bildas ska vara tillgängliga såväl sommar- som vintertid, att parkeringsplatser ska markeras ut och anläggas samt att skyltning

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

till reservaten ska finnas vid större väg. Därtill vill kommunen veta om och hur tillgängligheten för funktionsvarierade möjliggörs. Kommunen betonar även älgjaktens betydelse och vill inte att reservatsbildning ska utgöra hinder för jakt, uppförande av jakttorn, underhåll av skjut- och siktgator eller transport av fällt vilt. Kommunen efterfrågar att nya anläggningar som leder, stigar, skoterleder samt cykelleder ska kunna tillskapas. När en led passerar reservatet önskar kommunen att en skylt ska sättas upp. Kommunen vill inte att skotertrafik begränsas i reservatet. Kommunen efterfrågar även information om hur borttagande av främmande arter ska genomföras samt vad som händer med virket vid eventuell avverkning av contortatall.

Kommunen anser slutligen att en anställning, finansierad av Länsstyrelsen och Sveaskog, bör tillskapas för skötseln av reservaten.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen ställer sig positiva till fortsatt utveckling av reservaten. Länsstyrelsens förvaltare, eller de förvaltarna uppdrar åt, kan vidta de åtgärder som är angivna i B-föreskrifterna. Det gäller exempelvis uppsättning av informationstavlor, anläggande samt underhåll av led, eldstad, vindskydd, koja eller spång.

Tillgänglighetsanpassning för personer med funktionsvariationer görs endast i ett fåtal reservat i länet och är i nuläget inte aktuellt för dessa reservat. Om reservatet korsas av en större led eller skoterled kan det vara lämpligt med skyltning. Jakt i reservaten begränsas inte av reservatets föreskrifter utan sker enligt gällande jaktlagstiftning. I avsnittet med undantag från föreskrifterna förtydligas att det är möjligt att uppföra nya jakttorn samt att tillskapa och underhålla sikt- och skjutgator vid jaktpass. Skotertrafik begränsas inte av reservatets föreskrifter utan sker enligt gällande terrängkörningslagstiftning. Borttagande av främmande arter kan innebära olika åtgärder beroende på vilken art det handlar om. Om eventuell contortatall avverkas tillfaller virket fastighetsägaren Sveaskog.

Länsstyrelsen ansvarar för reservatets förvaltning och har i nuläget både reservatsförvaltare och anställd fältpersonal som arbetar med länets reservat. I dagsläget är det inte aktuellt att anställa fler reservatsförvaltare eller utöka fältpersonalstyrkan.

Skogsstyrelsen är positiv till att reservatet bildas.

Sametinget skriver i sitt yttrande att det är viktigt att det samiska kulturlandskapet och historia synliggörs samt att föreskrifterna för

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

naturreservatet inte hindrar samisk markanvändning. Sametinget noterar att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantaget från föreskrifterna (undantag b), och Länsstyrelsen bedömer att beslutet om naturreservat inte begränsar övrig samisk traditionell markanvändning. Länsstyrelsen samråder alltid med berörd sameby inför åtgärder som kan komma att påverka renskötseln.

Svenska Samernas Riksförbund (SSR) lämnar övergripande synpunkter på förslaget och hänvisar till berörd sameby för områdesspecifika synpunkter. SSR anser att det är viktigt att naturreservaten inte orsakar olägenhet för renskötseln i länet. Inskränkningar i renskötselrätten ska ske i samförstånd med rättighetshavarna, samebyarna. Bränningar och stängsling anges som exempel på åtgärder som alltid bör samrådats om.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har inför remissen bjudit in Rans sameby till konsultation. Samebyn har valt att inte genomföra konsultation. Samebyn har också fått remissförslaget. Inför skötselåtgärder med påverkan på renskötseln, bl.a. naturvårdsbränningar, ingår alltid samråd med samebyn vid planering av genomförandet. Både Länsstyrelsen och Rans sameby kan ta initiativ till samråd om skötsel av naturreservatet.

Västerbottens ornitologiska förening (VOF) är positiva till att Njuöniesvárrie skyddas som naturreservat. Särskilda synpunkter har lämnats kopplat till den föreslagna åtgärden naturvårdsbränning. VOF betonar vikten av att Länsstyrelsen har kunskap om områdets fågelliv, att hänsyn tas till fågellivet vid planerade åtgärder samt att naturvårdsbränning inte genomförs under häckningstid.

Länsstyrelsens kommentar: Vid genomförande av olika skötsel- och förvaltningsåtgärder behöver alltid den slutliga avvägningen av eventuell nytta och skada för olika berörda arter och naturtyper göras i varje enskilt fall. Inför en naturvårdsbränning genomförs därför en mycket noggrann planering i fält, ofta under flera säsonger. Förekomster av olika skyddsvärda arter som kan behöva tas hänsyn till noteras och registreras. För att inhämta ytterligare kunskap sker vid behov även samråd med lokala ornitologer eller annan expertis. Om det påträffas särskilt skyddsvärda arter (fåglar eller andra organismgrupper) där förekomsten kan komma att äventyras av en

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

bränning tas det med i planeringen. Exempelvis genom val av tidpunkt eller justering av gränserna för bränningsområdet så att arten/arterna inte påverkas eller påverkansgraden minimeras.

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) Västerbotten genom Sorsele kommungrupp uttrycker en oro kring att ansvaret kring biologisk mångfald genom skyddade områden faller tungt på inlandskommunerna. LRF önskar att gränsmarkering sker snabbt för att undvika missförstånd vid skogsbruksåtgärder. De ifrågasätter även ifall det finns medel till naturvårdande skötsel och skötsel för friluftsliv, inklusive vägunderhåll. LRF uppskattar att undantag för att bekämpa och förhindra storskaliga angrepp av granbarkborre lagts till samt tydligt beskrivna undantag kopplade till jakt.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsens arbete med områdesskydd styrs utifrån nationella¹ och regionala strategier². En djupare motivering kring varför området prioriteras i Länsstyrelsens arbete med områdesskydd finns under "Motivering och bedömning". Det primära syftet med naturreservat är skydd av särskilt värdefulla naturtyper. Beslut och skötselplaner för naturreservat utformas för att gälla under lång tid. Åtgärder för friluftsliv och naturvårdande skötsel möjliggörs och genomförs utefter tillgängliga resurser för förvaltning av naturreservat.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Njuöniesvärrie naturreservat ligger ca 5 km nordväst om Sorsele, 350–550 meter över havet. Reservatet omfattar huvudsakligen sydsluttningarna av Njuöniesvärrie samt sydvästsluttningarna av Björkberget. Området utgörs av ett stort sammanhängande naturskogsområde med talldominerade barrblandskogar. Skogarna i reservatet varierar i ålder till följd av tidigare bränder. Det finns en viss åldersvariation i trädskiktet med tallar i åtminstone tre skikt. I vissa partier där gran dominerar är det flerskiktat med en viss luckighet. I stora delar av reservatet finns ett inslag av mycket gamla tallar och flera av dessa överståndare har en ålder på 200–350 år och flera övervallningar från tidigare bränder. Reservatet har höga naturvärden

¹ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. Nationell strategi för formellt skydd av skog. Rapport 6762.

² Länsstyrelsen i Västerbottens län och Skogsvårdsstyrelsen Västerbotten. 2005. Strategi för formellt skydd av skog i Västerbottens län. Inkl. Tillägg 2019-12-19 (dnr 511-2259-2018).

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

knutna till det naturskogsartade skogstillståndet, med sparsam till allmän förekomst av strukturer som exempelvis mycket gamla, grova träd, stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier samt brandpräglade tallar, både levande och döda. I det tidigare domänreservatet är tillgången på sådana strukturer riklig medan det i andra delar av reservatet nästan saknas död ved helt till följd av intensiva bränder och plockhuggning. Det finns även ett inslag av hydrologiskt intakta bäckar och sjöar. Den centralt belägna våtmarken är dikad. Reservatet hyser en stor mängd sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar.

Naturreservatet kan besökas året runt för t.ex. vandring, fågelskådning eller svamp- och bärplockning. Området är relativt lättillgängligt då en skogsbilväg går in i reservatet.

Reservatet ligger inom Rans samebys förvinter- och vårvinterbetesmarker.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Njuöniesvärrie är en mycket värdefull naturskogsmiljö som hyser en mångfald av arter som är knutna till naturskogen. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk, vindkraftsutbyggnad, dikning och annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas, som försvårar för allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets relativt opåverkade karaktär.

Naturreservatets tallskogar är präglade av naturliga störningar som exempelvis brand. Det har idag upphört eller är till stora delar satt ur spel. Området är också påverkat av äldre tiders skogsbruk och dikning av våtmarker. Sjöar och vattendrag kan vara fysiskt och hydrologiskt påverkade. På grund av detta så har ekosystemens funktion påverkats negativt och viktiga ekologiska strukturer, som död högkvalitativ ved eller gamla brandpräglade träd, vidmakthålls eller skapas inte. Ett bevarande och en utveckling av områdets höga naturvärden förutsätter därför att skötselåtgärder kan genomföras för att gynna dessa bevarandevärden på kort och lång sikt. Därför möjliggörs

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

naturvårdande skötsel såsom naturvårdsbränning, brandefterliknande åtgärder och hydrologisk återställning. I områdets vägkanter kan också skötselåtgärder gynna pollinatörer och andra arter med krav på tidvis ohävdade ytor. Att området även ska kunna vara en tillgång för friluftslivet förutsätter också skötselåtgärder kan genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och för att förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

I västra delen av reservatet rinner Madbäcken som avvattnar sjön Rajträsket. Vattendraget är en del av Natura 2000-området Vindelälven. Länsstyrelsen bedömer att upprättandet av naturreservatet kompletterar bäckens skydd som Natura 2000-område och att risken för negativ påverkan i berörda vattenmiljöer minskar.

Naturreservatet omfattar Sveaskogs marker och är i första hand avgränsat med utgångspunkt i reservatets huvudsyfte om bevarande av områdets naturskogar, vilket i sin tur utgår ifrån regeringsuppdraget att skydda värdefulla statliga skogar. Även lantmäteri- och skötseltekniska aspekter har beaktats i avgränsningen.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreservatets värdefulla natur- och friluftsmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Njuöniesvárrie med sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas.

Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken) samt områdets värde för friluftslivet, bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Njuöniesvárrie har hög prioritet inom Länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur och bevarandet av naturreservatet Njuöniesvárrie ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och förhållandevis liten påverkan av modernt skogsbruk. De

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd³.

- Området ligger i ett landskap med hög koncentration av skyddade områden och skogar med dokumenterat höga naturvärden. Därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur på landskapsnivå⁴. En grön infrastruktur är ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer, strukturer och naturområden för bevarande av biologisk mångfald i hela landskapet.
- Inom Njuöniesvärrie förekommer naturliga successioner efter brand och reservatet ligger i en trakt särskilt prioriterad för naturvårdsbränning⁵.
- Madbäcken som rinner genom den västra delen av området ingår som biflöde till Natura 2000-området Vindelälven och är klassat som ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag enligt kriterier som definierats av Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Fiskeriverket⁶.

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bevarandet av biologisk mångfald och arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen är en hörnsten i det nationella miljöarbetet och naturreservat är en av de skyddsformer som utgör basen i det formella skyddet av värdefulla naturområden och biologisk mångfald.

Reservatsbeslutet omfattar 310,1 hektar skog (varav 277,4 ha är produktiv skog), 4,7 hektar vattendrag och sjö och 3,1 hektar våtmark med dess arter, strukturer och processer som i första hand stärker möjligheterna att nå miljömålet Levande skogar men även miljömålen

³ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

⁴ Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

⁵ Länsstyrelsen Västerbotten. 2012. *Strategi för skötsel av brandpräglad skog i skyddade områden i Västerbottens län*. Meddelande 16:2012.

⁶ Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2008. *Strategi för skydd och restaurering av sjöar och vattendrag i Västerbottens län*.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv.

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland Tillgång till natur för friluftsliv och Skyddade områden som resurs för friluftslivet, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Vattendragen i naturreservatet Njuöniesvärrie ingår, som biflöde till Vindelälven, sedan 2002 i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. För Natura 2000-områden finns krav på reglering av nödvändiga bevarandeåtgärder i EU-direktiv (art- och habitatdirektivet 92/43/EEG⁷) och i svensk lagstiftning (miljöbalken, områdesskyddsförordningen). Länsstyrelsen bedömer att reservatsbildning, tillsammans med andra skyddsinsatser, är en nödvändig bevarandeåtgärd för att områdets värden ska bestå och för att livsmiljöer och naturtyper ska kunna bevaras och vid behov restaureras. Därigenom kan förekomsterna bidra till så kallad gynnsam bevarandestatus, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypens utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bibehållas på lång sikt.

Madbäcken (ID SE727293-157353 i VattenInformationssystem Sverige, VISS) har idag god ekologisk status i enlighet med EU:s vattendirektiv (2000/60/EG)⁸. Ett skydd av området kommer att bidra till att den goda ekologiska statusen bibehålls.

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Naturreservatet ligger inom ett område som är av riksintresse för skyddade vattendrag (4 kap. 6 § miljöbalken). Njuöniesvärrie ligger också inom ett område som är av riksintresse för rennäringen (3 kap. 5 § miljöbalken).

Områden som är av riksintresse ska, enligt miljöbalken, skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada deras värden eller möjligheterna att

⁷ EU:s Art- och habitatdirektiv, Direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

använda dem för avsett ändamål. Länsstyrelsen bedömer att reservatet inte påverkar riksintressena negativt eller att några av riksintressena är motstående inom reservatets avgränsning.

Sorsele kommuns översiktsplan redovisar de berörda riksintressena för skyddade vattendrag och för rennäringen inom reservatet.

Naturreservatet berörs inte av några gällande undersökningstillstånd eller andra utpekade riksintressen för mineralutvinning (3 kap. 7 § miljöbalken), energiproduktion (3 kap. 8 § miljöbalken) eller kända intressen för totalförsvaret (3 kap. 9 § miljöbalken).

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen därför utifrån reservatets omfattning att detta beslut om bildande av naturreservatet Njuöniesvärrie är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer

Effekter på ekosystemtjänster

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter naturreservatsbildningen har på olika ekosystemtjänster från naturreservatet. I bedömningen ingår de ekosystemtjänster som påverkas i måttlig till hög grad, både positivt och negativt.

Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänsterna som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald, men även många andra ekosystemtjänster påverkas positivt. Länsstyrelsen bedömer att bland annat följande ekosystemtjänster påverkas positivt av beslutet:

- **Försörjande ekosystemtjänster** som produktion av livsmedel från vilda djur och växter.
- **Reglerande ekosystemtjänster** som flödesreglering, biologisk kontroll av skadegörare och global klimatreglering (kolbindning) utförd av växter.
- **Kulturella ekosystemtjänster** som tillhandahållande av attraktiva miljöer för friluftsliv, tillhandahållande av områden för forskning samt bevarande av naturen för framtida generationer.
- **Stödjande ekosystemtjänster** som ekologiska samspel, bevarande av biologisk mångfald inklusive genpool, habitat och hotade

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

arter, samt tillhandahållande av livsmiljöer för arter, t.ex. barnkammare, boplatser för djur och fåglar.

Beslutet har störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster kopplade till skogsbruk som produktion av träråvaror, bioenergi och biobaserade kemikalieråvaror. En nationell politisk avvägning har gjorts mellan produktion av virkesråvara och bevarande av skogar med höga naturvärden vid formuleringen av tidigare etappmål för miljömålet Levande skogar.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en intresseavvägning där hänsyn ska tas till enskilda intressen. Utgångspunkten vid avvägning mellan enskilda och allmänna intressen är att inskränkningar som motiveras av hänsyn till naturvårdsintressen eller intressen för friluftslivet betraktas som angelägna allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatets avgränsning och föreskrifter är nödvändiga för att skydda och utveckla områdets bevarandevärden. I avsnittet Motiv till skyddets utformning ges en fördjupad motivering till detta.

Sammantaget finner Länsstyrelsen att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning för ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en bedömning om konsekvensutredning göras för ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken. Dessa föreskrifter gäller rätten att färdas och vistas, och ordningen i övrigt i området och exemplifieras i förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45) som förbud mot åtgärder som annars hade varit tillåtna enligt allemansrätten.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (SFS 2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken, medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

För föreskrifter med krav på tillstånd kan Länsstyrelsen lämna tillstånd till en åtgärd om det inte strider mot reservatets syfte. Ett tillstånd innebär att en åtgärd kan få vidtas, åtminstone i viss omfattning men att det kan finnas krav på utformning, tidsbegränsning, lokalisering mm.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Före anordnande av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

- Verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden (Natura 2000) kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken. Det gäller även åtgärder utanför området om det kan påverka miljön inne i Natura 2000-området,
- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter, exempelvis flodpärlmussla, är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

- I enlighet med 2 kap. 16 § förordningen (1994:1716) ska tillstånd för utsättning av fisk sökas hos Länsstyrelsen. Tillstånd får inte ges för sådana fiskarter eller fiskstammar som är olämpliga med hänsyn till vattenområdets särart. Tillstånd får inte heller ges om det finns risk för spridning av smittsamma sjukdomar,
- Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap. 6 § kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, planering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- Av 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter framgår att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti ska hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Maja Östlund, handläggare områdesskydd, som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Simon Mattsson, handläggare områdesskydd medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på <https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan inklusive bilagor
3. Överklagandehänvisning regeringen

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Sändlista

Sveaskog Förvaltnings AB, Daniella Andersson, Industrivägen 12, 901 30 UMEÅ, Daniella.Andersson@sveaskog.se

Sorselefisket, Ulrik Thureson, info@sorselefisket.se

Rans sameby, rans.sameby@gmail.com

Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Sture Gustafsson, Storgatan 55E, 919 31 ÅSELE, aquila7k@gmail.com

Sametinget, Rennäringsavdelningen, Box 90, 981 22 KIRUNA, kansli@sametinget.se

Svenska samernas riksförbund (SSR), Formvägen 16, 906 21 UMEÅ, info@sapmi.se

Landsförbundet svenska samer, kerstin.lingebrant@bjarenet.com

Sveriges geologiska undersökning, SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA, sgu@sgu.se

Lantbrukarnas Riksförbund, vasterbotten@lrf.se

Skogsstyrelsen, 551 83 JÖNKÖPING, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

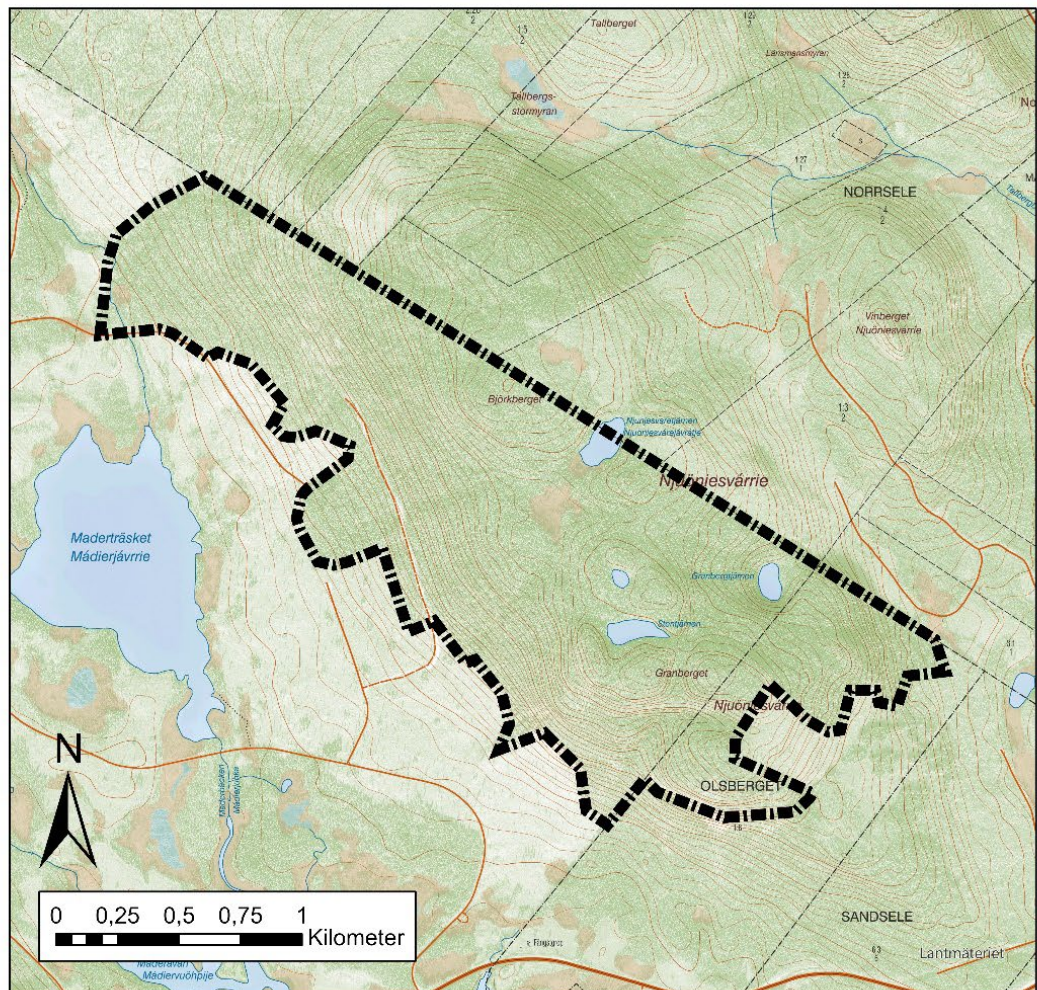
Västerbottens ornitologiska förening, vofstyrelsen@gmail.com

Sorsele kommun, 924 81 SORSELE, kommun@sorsele.se

Svenska turistföreningen, Södra Lapplandsregionen, stf.sodra.lappland@la.stfturist.se

Svemin, tobias.kluge@svemin.se

Bilaga 1

Naturreservat

Njuöniesvärrie

Sorsele kommun
Västerbottens länBilaga 1 till beslut med
diarienummer 8217-2023

Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet, Länsstyrelsen

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut

1 (21)

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Dossiernummer
2402439

Skötselplan för Njuöniesvárrie naturreservat i Sorsele kommun

Foto: Simon Mattsson

1 Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av områdets till stora delar naturskogsartade tallskogar samt dess sjöar och vattendrag, våtmarker och andra öppna marker. Områdets helhetsvärden med dess förhållandevis opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

De arter och naturtyper som angivits för Natura 2000-områdena Junnesvare samt Vindelälven ska skyddas och återställas så att gynnsam bevarandestatus kan bibehållas eller uppnås.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som exempelvis brand eller är mer påverkat av skogsbruk, dikning eller främmade arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- naturvårdsbränna de delar av skogsmarken som är präglade av brand
- utöka livsmiljöer och öka mängden lämpligt substrat för skyddsvärda arter i skog
- återställa struktur och hydrologi i sjöar, vattendrag, våtmarker och skog
- bibehålla öppna miljöer och öka mängden lämpligt substrat i vägkanter och annan öppen mark
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

2 Fakta om naturreservatet

Namn	Njuöniesvärrie
Dossiernummer	2402439
NVR-id	2061561
Natura 2000, områdeskoder	SE0810435, SE0810428
Kommun	Sorsele
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	5 km NV om Sorsele
Mittkoordinat	7273207, 611858 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Sveaskog AB
Fastigheter	Sorseleskogen 1:1, Olsberget 1:8
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	326,9 hektar
Areal skogsmark	310,1 hektar
- varav nedan fjällnära gränsen	310,1 hektar
Areal produktiv skog	277,4 hektar
Areal öppen våtmark	3,1 hektar
Areal övrig öppen mark	9 hektar
Areal vatten:	4,7 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

3 Natura 2000 och naturtypsindelning

3.1 Natura 2000

Vindelälven

Vattendraget och sjöarna inom naturreservatet ingår, som biflöde till Vindelälven, sedan 2002 i Natura 2000, EU:s nätverk av värdefulla

Datum

2024-09-04

Diarienummer

8217-2023

naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. För Natura 2000-området Vindelälven finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade arter och naturtyper. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att i huvudsak överensstämma med de mål som finns i bevarandeplanen.

Följande naturtyper, enligt Art- och habitatdirektivet, finns i reservatet och är en del av det som utgjort grund för utpekandet av Vindelälven som Natura 2000-område och är de prioriterade bevarandevärden som ska bevaras inom Natura 2000-området:

Utpekade naturtyper inom Natura 2000-området Vindelälven

- Mindre vattendrag

Junnesvare

I södra delen av reservatet ingår även Natura 2000-området Junnesvare. För Natura 2000-området Junnesvare finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade arter och naturtyper. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att i huvudsak överensstämma med de mål som finns i bevarandeplanen.

Följande arter och naturtyper, enligt Art- och habitatdirektivet, finns eller har påträffats i reservatet och är en del av det som utgjort grund för utpekandet av Junnesvare som Natura 2000-område och är de prioriterade bevarandevärden som ska bevaras inom Natura 2000-området:

Utpekade arter inom Natura 2000-området Junnesvare

- Norna (*Calypso bulbosa*)

Utpekade naturtyper inom Natura 2000-området Junnesvare

- Taiga

3.2 Naturtypsindelning

Följande naturtyper och arter förekommer i naturreservatet.

Naturtyp enligt NNK	Kod	Areal (ha) / längd
Taiga	9010	308
Skogbevuxen myr (91D0)	9740	2,4
Öppna mossar och kärr	7140	1,2
Icke-natura-skog	9900	6,2
Öppen icke natura-naturtyp (ex vågren, elledningsgator etc)	6960	3,5
Öppna substratmarker, icke natura-naturtyp	8900	0,6
Sjö	3100	4,7
Mindre vattendrag	3260	356 m
Dike	109	318 m

Tabell med naturreservatets Natura-naturtyper enligt Natura-naturtypskartan (NNK), kartering enligt Naturvårdsverket.

Följande Natura 2000-arter har noterats i naturreservatet: norna (1949).

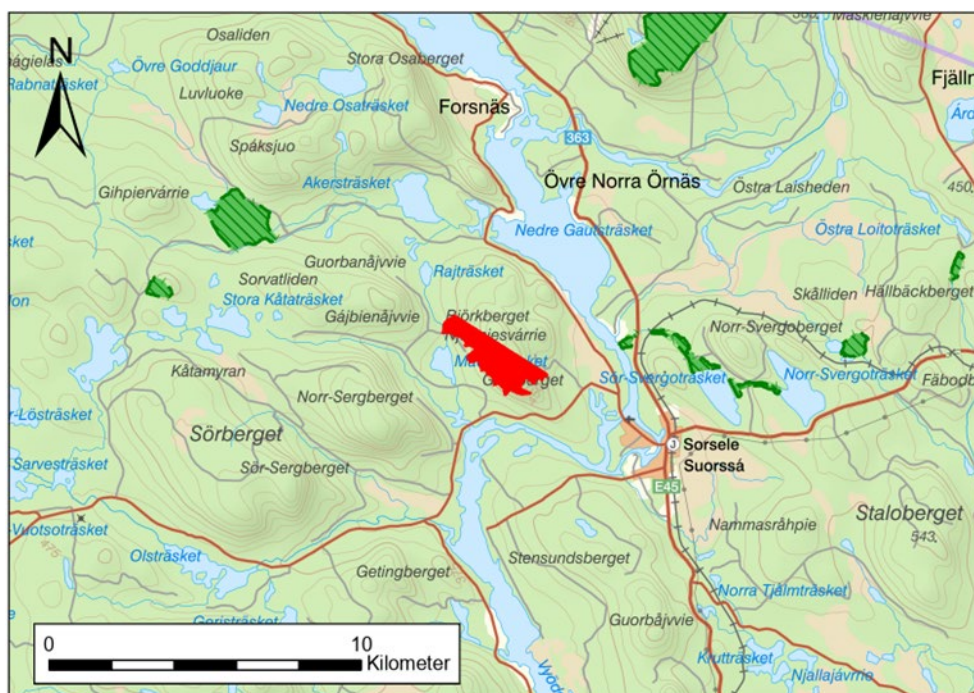
4 Beskrivning av naturreservatet

4.1 Läge och landskap

Njuöniesvárrie ligger cirka 5 kilometer nordväst om Sorsele, cirka 350 till 550 meter över havet. Ett par kilometer norr om reservatet ligger byn Norrsele med ett par hus längs med Vindelälvens västra strand. Reservatet omfattar Njuöniesvárries sydsluttningar, höjdparti samt Björkbergets syd- och sydvästsluttningar. På de flacka höjdpartierna finns ett par tjärnar. Längs med den västra gränsen rinner en bäck.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Naturreseptatet Njuöniesvärre (centralt placerad, helmarkerad polygon i rött) ligger cirka 5 km NV om Sorsele. På kartan syns också några närliggande naturreseptat (streckade polygoner i grönt).

4.2 Naturgeografiska förhållanden

Berggrunden inom reservatet domineras av medelkornig, porfyrisk Sorselegranit. I de sydöstra delarna är Sorselegraniten finkornig och ej porfyrisk.

Den dominerande isrörelseriktningen är från väst med en viss yngre nordlig vridning. I den nordvästra delen av reservatet finns en isälvsränna och i området söder om isälvsrännan finns en isälvsavlagring och en blocksänka i anslutning till vattendraget. I området söder om isälvsrännan finns även ett mindre område med moränbacklandskap. Jordarterna består i huvudsak av morän med inslag av torv. I de mer höglänta delarna av berget är jordtäcket tunt eller osammanhängande. På höjden är berget i dagen på flera ställen. Nedanför den södra sluttningen finns en blockrik yta (talus).

4.3 Skog

Skogen i området domineras av gamla tallnaturskogar med hög beståndsålder. I skogen finns ett inslag av tallar på 300–400 år med en koncentration i det gamla domänreservatet Junnesvare. Skogen är i stora drag lågproduktiv med ett fåtal områden improduktiv skogsmark

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

samt områden med hållmark. Fältskiktet domineras av risvegetation, ofta blåbär. Skiktningen varierar från att vara fler- och fullskiktad till att vara relativt enskiktad med sparsamt till allmänt med tallöverståndare. Stora områden högre upp i sluttningen har troligen uppkommit efter brand för drygt 100 år sedan. Det finns överlag allmänt med garnlav och i partier rikligt med asp och sälg.

Foto: Simon Mattsson

Mängden död ved varierar från sparsam i de övre delarna där det brunnit hårt till riklig i det äldre domänreservatet Junnesvare. Den döda veden består framför allt av liggande högkvalitativ tallved men spritt i reservatet finns sparsamt till rikligt med torrakor av tall. På flera levande tallar finns brandljud och på en äldre dimensionsavverkad stubbe finns spår av fyra bränder. Området är i varierande grad påverkat av äldre plockhuggning. Till exempel så ingick det i domänreservatet Junnesvares första skötselinstruktioner att torra, vindfällda, torkande och rotryckta träd skulle avverkas och tillgodogöras, troligen ända fram till 1953. Bitvis saknas vissa nedbrytningsstadier av död ved i delar som är mer tydligt plockhuggna eller där det brunnit hårt.

I vissa delar finns även spår av modernt skogsbruk i form av röjning och strax norr om Junnesvare går det en väg i reservatet. I övrigt saknas spår av sentida påverkan helt.

4.4 Våtmarker

På den centrala höjdplatån mellan Björkberget och Granberget finns ett par mindre myrar. En av de centrala myrarna är påverkad av dikning. Ingen inventering av våtmarkernas naturvärden har genomförts. De utgör dock generellt en viktig biotop för många skogs- och våtmarkslevande arter och skapar tillsammans med skog och andra naturmiljöer en variationsrik ekologisk enhet.

4.5 Sjöar och vattendrag

Det finns ett par mindre sjöar på höjdplatån centralt i reservatet. Längst västerut ingår en del av en bäck i reservatet. Bäckens rinner från Rajträsket till Maderträsket och korsas strax utanför reservatsgränsen av en skogsbilväg. Vid fältbesök bedömdes trumman ej utgöra något vandringshinder, trots lågt vattenflöde. Den del som ingår i reservatet förefaller i övrigt opåverkad av tydliga mänskliga ingrepp. Det finns strukturer som både stenar, block och sparsamt med död ved.

4.6 Naturvårdsarter

Följande skyddsvärda eller på annat sätt naturvårdsintressanta arter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020¹ inom parentes där NT = nära hotad, VU = sårbar och EN = starkt hotad):

Doftskinn (NT), doftticka (VU), fläckporing (VU), gammelgranskål (VU), granticka (NT), gräddporing (VU), gränsticka (NT), nordtagging (NT), rosenticka (NT), rynkskinn (VU), tajgaskinn (VU), talticka (NT), ullticka (NT), urskogsporing (EN), vedticka, blågrå svartspik (NT) och bårdlav.

¹ SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*.

4.7 Kulturhistoria och markanvändning

Fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar

Det finns inga registrerade fornlämningar eller kulturlämningar inom reservatet enligt Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök². Vid fältbesök 2023 har det dock påträffats barktäkter i närheten av Natura 2000-området Junnesvare.

Foto: Simon Mattsson

Skogsbruk

Skogen i reservatet bär måttligt med spår av äldre tiders nyttjande. Det finns spridda stubbar efter plockhuggning samt spår av röjning i områden.

² Riksantikvarieämbetets databas Fornsök.

4.8 Renskötsel

Naturreservatet ligger inom Rans samebys förvinter- och vårvinterbetesland. Ran sameby är en fjällsameby. Naturreservatet berör ett riksintresse för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken. Naturreservatet ligger även inom ett trivselland för renar enligt Sametingets kartor³.

Andra områden än de som redovisas på Sametingets kartor kan få ökad betydelse på grund av bl.a. väder, betestillgång samt övriga verksamheter och aktiviteter inom beteslandet. Samhällen, utbyggda älvar, vägar, skogsbruk, turism m.m. i samebyns vinterbetesområde gör att renarna behöver mycket tillsyn i vinterbeteslandet. Tjockt snötäcke och hård skare gör att det i vinterbeteslandet är nödvändigt att ha tillgång till hänglavsbyte.

4.9 Friluftsliv

Reservatet kan erbjuda fina vildmarksupplevelser. Stora delar av reservatet är lättvandrade med fin, gammal tallskog. Från skogsbilvägen nordväst om det gamla domänreservatet Junnesvare går en stig in i reservatet. De sydligaste delarna är något mer svårvandrade med ganska brant terräng och inslag av både stenar och block.

Reservatet saknar besöksanordningar. Naturreservatet kan besökas året runt för vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning eller för en skidutflykt på vintern. Tidvis kan delar av skogsbilvägen vara svårframkomlig med bil och ett besök i naturreservatet inleds då med en promenad eller på skidor.

Det finns inga markerade skoterleder i reservatet.

5 Skötselområden för naturmiljöer

Reservatet är indelat i tre skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i naturreservatet samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (se även bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås i skötselområdet och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. För varje

³ Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

skötselområde redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

5.1 Skötselområde 1: Brandpräglad talldominerad barrskog (318,4 ha)

Beskrivning

Skötselområdet utgörs i huvudsak av talldominerad barrskog. Det dominerande trädskiktet är tämligen likåldrigt, cirka 100 år. Det förekommer dock sparsamt till allmänt med tallöverståndare på 200–300 år spritt i området. Delar av området har stavatallkaraktär och bitvis ett högt inslag av häll. Det är frisk till torr lågproduktiv mark med risvegetation. Det förekommer även gran, björk, asp och sälg, i områden rikligt. Skötselområdet är påverkat av skogsbränder men det är troligen cirka 100 år sedan senaste brand. I områdets centrala och västra del finns partier med ungskog. Delar av området är plockhugget och röjt.

Foto: Simon Mattsson

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

I skötselområdet ingår även Natura 2000-området Junnesvare (tidigare domänreservat) där det finns tallar upp emot 400 år samt tallar som kommit efter bränder och gör att området har flera skikt av tall. Det är även inväxt av gran i spridda åldrar. I Junnesvare finns flera spår av återkommande bränder. I Natura 2000-området växer bland annat norna.

I nordöstra delen övergår tallskogen till barrblandskog och även till fler- eller fullskiktad grannaturskog med tydlig åldersspridning i trädskiktet med åldrar upp mot åtminstone 200 år. Här finns även inslag av ännu äldre tallar. Lövinslaget är bitvis rikligt och utgörs framför allt av björk samt sälgar och aspar med lunglav. Tillgången på död ved är god och i stora delar av området finns rikligt med död ved, både stående och liggande i olika stadier av nedbrytning. Området närmast Granbergstjärnen är fuktigt och högörsrikt. I det östra området finns det höga naturvärden kopplat till gran.

Bevarandemål

- Skogen ska präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogens struktur och sammansättning ska vara påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Där så är lämpligt ska vägkanter/vägområden inom reservatet vara rika på strukturer och livsmiljöer som gynnar pollinerande insekter och andra arter som trivs i dessa miljöer.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

- Arealen brandpräglad skog ska vara minst 318,4 ha.

Skötselåtgärder

Bränning

Området bör naturvårdsbrännas där det är tekniskt möjligt. En bränning syftar till att upprätthålla eller återskapa en brandpräglad sogsstruktur med de strukturer och arter som är knutna till brand. En bränning kan medföra ökad öppenhet, skiktning och föryngring av främst tall och löv; ökad mängd död ved och strukturer som brandljud som kan medföra ökad livslängd på träden. Skötselområdet kan delas upp och brännas i mindre delar om det bedöms lämpligt. Exakt avgränsning och frekvens för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning.

Brandefterliknande åtgärder

Om bränning inte är möjlig att genomföra kan olika brandefterliknande åtgärder övervägas för att främja strukturer och arter som är knutna till brand. Det kan ske genom att fälla träd; ringbarka eller på annat sätt skada träd; tillföra död ved eller genomföra markstörning.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete kan stängsling övervägas.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin övervägas.

Åtgärder i vägkanter

Vägkanter eller annan öppen mark i anslutning till infrastruktur kan fungera som livsmiljö för pollinerande insekter och många andra

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

skyddsvärda arter genom att erbjuda naturtyper som minskat kraftigt i odlingslandskapet såsom temporärt ohävdade marker, årligen slåtrade eller extensivt skötta ytor. Där det finns potential att hysa skyddsvärda arter kan anpassade skötselåtgärder i områdets vägkanter/vägområden övervägas för att gynna dessa miljöer och arter. Det kan ske, i samverkan med t.ex. väghållare, exempelvis genom anpassad slåtter av blomsterrika vägkanter; genom att spara lövträd eller blommande lågväxande buskar i samband med röjning; genom att samla upp avslaget material i samband med slåtter eller röjning; genom att skapa markblottor eller genom att placera ut död ved. Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin övervägas.

5.2 Skötselområde 2: Våtmarker (3,7 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar naturreservatets alla våtmarker samt skogsklädd myr. Myrarna har i stor utsträckning en ostörd hydrologi, men i den centrala myren söder om Njunjesvaretjärnen finns två diken.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska huvudsakligen bestå av fysiskt och hydrologiskt intakta våtmarker.
- I området ska det finnas olika naturligt förekommande naturmiljöer med de strukturer, vegetationstyper och arter som hör till dessa naturmiljöer.
- De hydrologiska- och hydrokemiska förhållandena ska vara opåverkade. Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattnande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.
- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen våtmarker ska vara minst 3,7 ha.

Skötselåtgärder

Fri utveckling:

Våtmarkerna ska i huvudsak lämnas för fri utveckling där de naturliga processerna tillåts fortgå ostört.

Bränning:

Historiskt har brand många gånger berört våtmarkerna i naturlandskapet i varierande utsträckning. Ibland har myrarna brunnit, ibland har de fungerat som en naturlig brandgräns. Av det skälet kan myrarna, vid en naturvårdsbränning av skog inom skötselområde 1, tillåtas brinna som en del av en naturlig process.

Främmande arter:

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort

Hydrologisk återställning:

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin övervägas.

5.3 Skötselområde 3: Sjöar och vattendrag (4,7 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar reservatets bäckar och sjöar och dessa vattenmiljöers svämplan (dvs den yta som påverkas av återkommande översvämningar. Dessa förefaller relativt opåverkade. Vägtrumman precis utanför reservatsgränsen utgör inte något vandringshinder för bäcken.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Foto: Simon Mattsson

Bevarandemål

- Skötselområdets sjöar och vattendrag ska ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Skötselområdets sjöar och vattendrag inklusive svämplan ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtyperna. Naturliga erosions- och sedimentationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.
- Vattenkvaliteten ska vara god med försumbar påverkan av mänskliga faktorer, t.ex. övergödande, försurande och grumlande ämnen. Det ska inte förekomma gödsling, kalkning eller dikning
- Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter eller stammar ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Arealen sjöar och vattendrag ska vara minst 4,7 ha.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk restaurering

Där vattenmiljön påverkats negativt av exempelvis flottningsåtgärder kan restaurering för återställning av hydrologin övervägas.

6 Skötsel för friluftsliv

För reservatets skötsel för friluftsliv redovisas här mål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. Här redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter.

Beskrivning

Naturreservatet har betydelse för friluftslivet genom möjligheten till att uppleva förhållandevis opåverkad natur och att nyttja området till bärplockning, jakt och annat.

I dagsläget finns inte några anläggningar för allmänheten i naturreservatet.

Tillgängligheten är relativt god med flera skogsbilvägar som ansluter till naturreservatet. Dessa kan vara svårframkomliga under delar av året.

Mål för friluftsliv

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.
- Områdets entré och friluftslivsanordningar ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.
- Reservatets intressanta naturmiljöer och arter ska kunna besökas utan att skada dem.

Åtgärder för friluftsliv

- Minst en informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet.
- I dialog med markägaren Sveaskog ska en bedömning göras om behov finns av uppförande och förvaltning av anläggningar såsom leder, parkeringsplatser, grillplatser, vindskydd och stugor.
- Information om naturreservatet på Länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.
- Om besökare påverkar reservatets känsliga naturmiljöer och värdefulla arter, t.ex. genom markslitage eller påverkan på livsmiljöer för skyddsvärda arter, ska lämpliga åtgärder för att minska påverkan kunna genomföras. Aktuella åtgärder kan exempelvis vara informationsinsatser och kanalisering med markering av stig och spänger.

7 Nyttjanderätter

- Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jaktorn får uppföras och sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.

8 Samråd med rennäring

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby ska genomföras inför kommande skötselåtgärder i Njuöniesvárries naturreservat som

kan medföra påverkan på rennäringen. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

9 Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårds-verkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

10 Sammanställning av skötselåtgärder

Naturresevatets planerade skötselåtgärder är främst inriktade på att bevara de värdefulla brandpräglade talldominerade naturskogarna.

Skötselåtgärd	Var	Prioritet
Gränsmarkering	Se bilaga 1 i beslutet och kap. 9	1
Montering och underhåll av informationsskylt	Se bilaga 1	2
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1–2	2
Hydrologisk återställning	Skötselområde 1–3	3
Åtgärder för att bibehålla öppna miljöer och öka mängden lämpligt substrat på vägkanter och annan öppen mark	Skötselområde 1	Vid behov
Åtgärder för att förhindra spridning och etablering av främmande arter	Se kap. 5	Vid behov
Åtgärder för att förhindra slitage och störningar på naturtyper och arter	Se kap. 6	Vid behov

Tabell med sammanställning av skötselåtgärder. Siffran anger prioritetsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser. 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

11 Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturresevatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att resevatets föreskrifter efterlevs.

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar, skyltar och friluftsanordningar inom reservatet samt naturtyper och arter. Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen av anläggningar för friluftslivet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

11.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

11.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturreservatets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

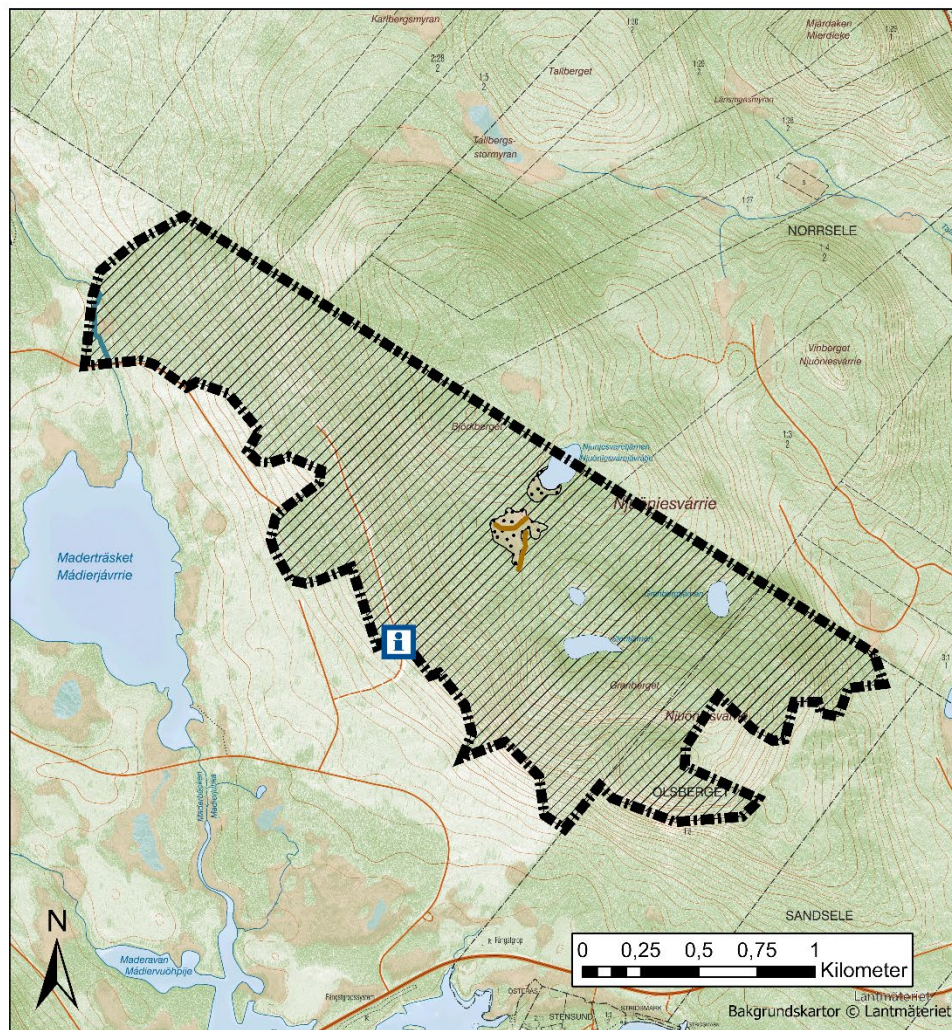
Bilagor

1. Karta över skötselområden och informationsskylt

Datum
2024-09-04

Diarienummer
8217-2023

Bilaga 1

Bilaga 1. Karta med skötselområden för naturreservatet Njuönesvärrie, Sorsele kommun. Dnr 8217-2023.

Reservatsgräns	Skötselområden
Informationsskylt	1. Brandpräglad talldominerad skog
Diken	2. Våtmarker
	3. Sjöar
	3. Vattendrag

Karta över skötselområden för Njuönesvärrie naturreservat.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3 till beslut

Datum	Diarienummer
2024-09-04	8217-2023

Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer.